

Gulstripet bjørneblomsterflue *Arctophila bombiformis* (Fallén, 1810)

Rødlistet art

Gulstripet bjørneblomsterflue er til forveksling lik hagehumla (*Bombus hortorum*). Den har et karakteristisk svart bånd over ryggskjoldet og et gulhåret scutellum. Arten er sjelden påtruffet i Norge de siste 50 årene og er på tilbakegang også i Danmark og Sverige. Den er knyttet til eldre, fuktig løvskog hvor larva utvikler seg i bløt mark og død ved. Arten er sårbar for moderne intensivt skogbruk.

Status
Kategori sterkt truet (EN) på Norsk rødliste for arter 2010.

Kjent utbredelse av gulstripet bjørneblomsterflue i Norge.

Kjennetegn

Gulstripet bjørneblomsterflue er til forveksling lik ei hagehumle, med lang, tett og gulbrun behåring. Behåringen på ryggskjoldet er i fremre tredjedel gulhvit. Samme farge finner man igjen på bakre halvdel av scutellum. Bakkroppen har hovedsakelig mørk grunnfarge, med lang hvit behåring i frem- og bakkant. Vingene har mørk farge ved basis og et brunt vingemerke omtrent midt på vingen. Lårene er hovedsakelig svarte, men er gulfarget på ytterste del. Hannens baklår er kraftig oppsvulmet. Leggene er mørke med lysere basis og spiss, føttene overveiende gule. Humleblomsterflue (*Volucella bombylans*) kan forveksles med denne arten, men hos humleblomsterflue er vingens fremre bakkantribbe vinklet i ytterkant. Andre forvekslingsarter er blomsterfluene *Criorhina berberina* og *Arctophila superbians*, men disse har sin nærmeste kjente utbredelse i Danmark og Sør-Sverige.

Utbredelse

For den siste 50-årsperioden er arten kun funnet ved noen få anledninger i skogsområder på Østlandet. Arten er ellers kjent fra spredte funn mellom Birkenes i Agder og Bindal i Nordland. Den ser ut til å ha sin hovedutbredelse i dalstrøkene og skogsområdene mellom Oslo og Trondheim. Gulstripet bjørneblomsterflue er registrert fra Danmark og Sør-Sverige, og ellers i Europa finnes den fra Tyskland og sør til Spania, Italia og Balkan. Arten finnes også i Tyrkia, Kaukasus og på Kreta.

Biologi

Gulstripet bjørneblomsterflue trives i eldre løvskog, gjerne lysåpen og fuktig, med mye død ved i forskjellige nedbrytningsstadier. Flua kan sees i gjenner i skogen eller flygende langs stier, veger og vassdrag. Arten er blomstersøkende på bl.a. kåltistel, myrtistel, bukkeblad, blåknapp og rødknapp. Larva er en såkalt "rottehalerlarve", med et langt åndingsrør tilpasset et fuktig miljø, og den utvikler seg i bløt mark og død ved i fuktige skogsmiljøer. Detaljer om larvas biologi og utvikling er imidlertid lite kjent.

Bestandsstatus

I Norge finnes det få funn av nyere dato for denne arten. Arten ser ut til å være i tilbakegang i hele sitt utbredelsesområde. Den er rødlista som kritisk truet (CR) i Sverige og sårbar (VU) i Danmark. Arten ser ut til å være sårbar overfor moderne intensivt skogbruk. Mangel på død ved i de rette nedbrytningsstadier kan også medvirke til tilbakegangen. Økt kunnskap om artens biologi og utviklingssubstrat er imidlertid nødvendig for å få klarhet i hvilke faktorer det er som påvirker artens levedyktighet.

Referanser

- Bankowska, R. 1963. Munchówki - Diptera. 34. Syrphidae. Klucze do Oznaczenia Owadów Polski. 28, 65-69.
- Bartsch, H., Binkiewicz, A., Klintbjer, A., Rådén, A. & Nasibov, E. 2009. Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Tvåvingar: Blomflugor: Eristalinae & Microdontinae. Diptera: Syrphidae. Eristalinae & Microdontinae. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Bygebjerg, R. 2001. Fund af svirrefluer i Danmark i perioden 1994-1999. Ent. Meddr. 69, 49-64.
- Nielsen, T.R. 1989. A survey of some Norwegian Hoverfly genera (Diptera, Syrphidae). Stavanger Museum Årbok 1989. 99, 81-100.
- Nielsen, T.R. 1999. Check-list and distribution maps of Norwegian Hoverflies, with description of *Platycheirus laskai* nov. sp. (Diptera, Syrphidae). NINA Fagrapport 35, Trondheim.
- Torp, E. 1994. Danmarks Svirrefluer. Danmarks Dyreliv Bind 6, 1-490.

Lenker

Faktaark - *Arctophila bombiformis*, bandad björnblomfluga (ArtDatabanken):
http://snotra.artdata.slu.se/artfakta/SpeciesInformationDocument/Arctophila_Bombiformis_100394.pdf